

Splošne vesti

VIII. št. 2922 I.

RAZGLAS

Na srednji tehnični šoli v Ljubljani se priredi tretji delni risarski tečaj za učitelje na strokovnih nadaljevalnih šolah.

Ta risarski tečaj se bo vršil od 8. julija do 17. avgusta 1940.

Število za ta tečaj je omejeno na 40.

Iz vrst profesorjev in učiteljev se sprejemajo v tečaj izključno samo kandidati, ki so posejali in dovršili I. in II. delni risarski tečaj v letih 1937./1938. in 1938./1939.

V zvezi s tem tečajem se bo vršil v primeru zadostnega števila prijavljenih tudi poseben 14-dnevni tečaj za one obrtniške mojstre brivske (frizerske), stavbne, lesne ter kovinarske stroke, ki že poučujejo na strokovnih nadaljevalnih šolah.

Nekolkovane prijave za tečaj se morajo predložiti najkasneje do 10. junija 1940, in nasloviti na VIII. oddelek kraljevske banske uprave v Ljubljani.

V prijavi je navesti točen naslov.

Kraljevska banska uprava dravske banovine v Ljubljani dne 16. aprila 1940.

Ban:
L. S. Dr. Natlačen s. r.

KRSTNA PREDSTAVA
MLADINSKE IGRE »KRISTALNA ČAŠA«.

Bled, 22. aprila 1940.

Priznan pisatelj ljudskih in mladinskih tov. Al. Bulovec, šol. uprav. iz Begunj na Gorenjskem je napisal že celo vrsto iger. Skoro preko vseh mladinskih odrov je šla njegova »Pehta«.

Sedaj se nam je avtor predstavil s novo mladinsko spevo-igro, kateri je skomponiral pristrčno muziko učitelj iz Radovljice, tovariš V. Puntar.

Igro je pripravil na oder agilni režiser tov. Rudolf Miculinič, učitelj na Bledu.

Ogromno truda in napora je bilo treba predno je našel delo, v katerem nastopa okrog 60 otrok.

Ljubka spevo-igra je žela na sokolskem odru velik uspeh. Krstne predstave dne 14. aprila se je udeležilo več odličnikov, med njimi okr. načelnik g. dr. Vrečar.

Dne 15. aprila pa je okrajno učiteljsko društvo, ki mu predseduje avtor igre — združilo svoje mesečno zborovanje z ogledom omenjene mladinske igre.

Igre se je udeležilo izredno veliko število učiteljske s svojimi sorodniki in znanci.

Igra »Kristalna čaša« je himna našim planinam in planinski flori.

Bolna deklica ozdravi, ko ji planinske evetke; avriklji, dafne in encijani iz doline Drage pri Begunjah, natočijo v kristalno čašo zdravih cvetličnih sokov.

V pravilni igri nastopajo cvetke, vile, metuljčki, sove in planinski kralj, kar približa igro otrokom in odraslim.

Domača orkester je bil pomnožen z nekaterimi ljubljanskimi godbeniki. Zelo primerno kulisarijo je oskrbel šef ljublj. gledališke slikarne g. Skružny.

Godba je zgoščena in mnoge sočne melodije bodo postale priljubljene mladinske pesmi, ker zvenijo polno, zgoščeno in so zelo pevne. Le deloma je komponist premalo upošteval glasovni obseg mladih grl in je zašel previsoko.

Igro so 20. aprila ponovili še za okoliško šolsko mladino in 21. aprila za odrasle. Vse štiri predstave so bile dobro obiskane in vsakokrat so prejeli, avtor, komponist in režiser, ki je dirigiral orkestru, lepe šopke in druga darila v znak priznanja.

Primerno bi bilo, da bi kdo igro založil obenem pa tudi klavirsko partituro, s čemer bi postala popularna in izvedljiva na vseh mladinskih odrih, ki zmorejo klavir.

Vsem trem, avtorju, komponistu in režiserju čestitamo k prav odličnemu uspehu!

IZPLAČEVANJE PREJEMKOV V MOBILNEM IN VOJNEM STANJU

Ob morebitni mobilizaciji ali če nastane vojna, državni upokojenci in invalidi ne bodo več dobivali svojih prejemkov po pošti. Po uredbi o izplačevanju prejemkov državnih plačevancev v mobilnem in vojnem stanju z dne 18. novembra 1939., M. s. št. 1503, in po pravilniku o načinu izplačevanja prejemkov državnih plačevancev v mobilnem in vojnem stanju z dne 4. decembra 1939., št. 37.600/1, bodo v takem primeru prejemke izplačevali vse državne blagajne brez razlike proti pobotnicam in sicer na podstavi plačilnih knjižic za mobilno in vojno stanje. Predmetne plačilne knjižice je finančna direkcija za svoje plačevance že izstavila. Državnim upokojencem, invalidom in ostalim vojnim žrtvam jih bodo vročile pristojne občine. Vsaka stranka bo morala prevzem svoje plačilne knjižice potrditi s svojim podpisom na posebnem spisku in plačati zanjo 3 din. Le v izjemnih primerih sme občina izročiti knjižico pooblaščenca, če ji le-ta izroči upnikovo nekolkovano pismeno pooblastilo.

Plačilne knjižice so izstavljene po stanju prejemkov in odbitkov izza novembra 1939. Poznejše spremembe se bodo upoštevale šele v primeru, če nastane mobilno ali vojno stanje. Državnih plačevancev se bodo morali tedaj zgledati pri najbližji, kateri koli državni blagajni, ki bo spremembe v prejemkih in odbitkih vpisala v njih plačilne knjižice za mobilno in vojno stanje na podstavi kupona zadnje čekovne nakaznice, po kateri bo upokojenec, invalid ali vojna žrtev poslednjikrat dobila prejemke po pošti. Kuponi čekovnih nakaznic so torej odslej zelo važna listina.

Vsakokratni poslednji kupon naj vsaka stranka zelo skrbno shrani, ker bo morala z njim, če nastopi mobilno ali vojno stanje, dokazati, da ima še vedno pravico do prejemkov.

S prejemnikovo plačilno knjižico in z njegovim zadnjim kuponom se bo moral pri najbližji državni blagajni izkazati tudi pooblaščenec. Prejemnik sme namreč pooblastiti svojo zakonito ženo, zakonske ali pozakonske otroke ali svoje starše, da smejo mesto njega prevzeti njegove prejemke. Svoje pooblastilo vpiše na drugi strani plačilne knjižice. Pooblastilo mora overoviti pristojna občina.

Če se kdo pred mobilizacijo preseli s področja ene na področje druge izplačilne blagajne (finančne direkcije itd.), mora predložiti svojo izplačilno knjižico za mobilno in vojno stanje novi izplačilni blagajni, da le-ta vpiše vanjo nastalo spremembo in da ga sprejme v evidenco v svoji knjigi za mobilno in vojno stanje.

Za vse umrle državne upokojence, invalide in ostale vojne žrtve morajo njih svoji plačilne knjižice vrniti pristojni izplačilni blagajni, ki je vpisana na prvi, ob spremembah pa na tretji notranji strani plačilne knjižice.

Finančni direktor:

— Slovenska šolska matica bo imela letos redni občni zbor v Celju dne 5. maja ob 11. uri v risalnici I. deške ljudske šole. Dnevni red obsega predavanje predsednika g. univ. prof. dr. Karla Ozvalda: O vzgajanju »boljšega« človeka, poročila tajnika in blagajnika, volitve, eventualne predloge, spominski govor g. prof. G. Šilaha ob 20 letnici smrti bivšega predsednika H. Schreinerja, in slučajnosti. Samostojne predloge naj pošljejo člani najka-

Kaj vse pišejo

o učiteljstvu, šoli, prosveti in JUU

— Zanimiv odgovor na našo pripombo k ugotovitvam »Slovenskega doma« prinaša isti list 20. aprila, ki ga v celoti priobčujemo: »V tedenskem glasilu slovenskega naprednega učiteljstva (ki je seveda zgolj strokovno glasilo učiteljske organizacije!) smo brali v zadnji številki tudi odstavek, v katerem so ponatujene nekatere pripombe našega lista k pobujanju alkoholizma med slovensko mladino. Naš dopisnik je v članku poudaril potrebo, da bi bilo treba zlasti pri učiteljstvu, ki ima največji vpliv na doraščajočo mladino, iztrebiti alkoholizem. Učiteljski list naredi pri vsem tem popolnoma nedolžen obraz in pristavi pripombo, da se bo nazadnje oglašil še nekdo, ki bo trdil, da so učitelji povzročili celo svetovno vojno. Učiteljskemu tedniku je treba reči le eno, da se namreč zmanj trudi, da bi večini slovenskega učiteljstva naprtli popolno nedolžnost, ker ima vsa slovenska javnost o njihovem delovanju jasne in čiste predstave. Vedeti mora, da ljudstvo ne brez utemeljenih razlogov na splošno v učiteljstvu ne vidi svojih prosvetiteljev, temveč ljudi, ki so mu po svoji miselnosti popolnoma tuji. Menda list ne bo zahteval od ljudstva, da se bo ravnalo po kapricah učiteljev, temveč bo le naloga učiteljev, da gredo z ljudstvom. Minili so namreč časi, ko si je učiteljstvo prilagajalo privilegij, da je s prezirrom do ljudstva prodajalo nazore ne »učenost«, ki kvarno vpliva na zdravo ljudsko dušo. Sicer pa je vse govorjenje o učiteljstvu nepotrebno, ker bo čas sam prinesel osvežujoč veter, ki bo odpihal smeti z žita.« Pisu te notice, napisane v tako »dostojnem« tonu, priporočamo, da pazljivo prečita uvodnik v nedeljskem »Slovincu«, ker bi se mu sicer utegnulo zgoditi, da bi oni osvežujoči veter njega prvega odpihal.

— Nepremišljeni očitki. V »Domoljubu« duh. svet. g. Janez Kalan že tedne sem napada naše učiteljstvo, kateremu očita vse mogoče stvari. Zavaljo tega so se očitno razburili celo nekateri njegovih lastnih somišljenikov, kajti v zadnji številki jim kliče, da so že pozabili, »kako so liberalci brez vsakega vzroka, iz gole mržnje do vsega katoliškega, premetavali katoliško misleče in živeče učitelje iz enega kota v drugega, jim nakopavali bolezni in enemu, če ne še večim, celo smrt...« Gospodu Janezu Kalanu, ki velja za resnicoljubnega moža, svetujemo, naj povpraša svoje »katoliško živeče učitelje« po statistiki preganjanj za časa »liberalnega« režima in za časa Stojadinovičevega oprode Dobrivoja Stošoviča. Če so enako resnicoljubni kakor on, nam bodo morali potrditi, da je bilo od leta 1931. do 1935. prestavljenih vsega toliko »katoliških« in »liberalnih« učiteljev skupaj, kolikor jih je premestil sam Stošovič v nekaj mescih. (»Jutro«, 20. aprila.)

— Beg z vaši je naslov članka v »Domoljubu« od 17. aprila, ki se končuje sledeče: Nikar se, gospodične in gospodje, preveč ne čudite, če vas nekaterih dovolj prijazno ne sprejmemo medse. Saj vas komaj poznamo, ko ste tako malo pri nas; škoda, da imate tako malo časa, da bi ostali tudi v prostem času v naši vasi. Z upraviteljem šole se pač dobro poznamo. Saj pridemo skupaj pri naših igrah, v naši dvorani, saj govorimo z njim, kadar se v nedeljo popoldne sprehajajo po šolskem vrtu, saj ga poslušamo, kako poje z našimi fanti, saj nam predava na kmetijskem tečaju, saj nam vodi sadjarstvo in kmetijstvo, saj nam prireja roditeljske sestanke; vsaj tam smo pričakovali, pa vsa tudi ni bilo; radi bi vas vprašali, kako kaj naš Janez in Marjanca v šoli. In takole v nedeljo zvečer, ko

Velika izbira blaga za damske in moške obleke v najnovejših modnih barvah

R. MIKLAUC „Pri škofu“

Dobro blago — nizke cene! LJUBLJANA, Lingarjeva ulica - Pred škofijo

sneje do 29. t. m. Odbor vabi vse člane, da se občnega zbora udeležijo. — Odbor.

— Proslava materinskega dne se bliža, a šole še nimajo sestavljenih zaradi pomanjkanja materiala, programov. Prav lahko delo bodo imele šole s to sestavo, ako naročijo glasbeni priročnik »Materinski dan«, v katerem je velika izbira enoglasnih in večglasnih pesmic za mladinski zbor ter dva kratka igrokaza s petjem. Cena 20 din. Naročila sprejema in izvršuje Učiteljski pevski zbor »Emil Adamič«, Ljubljana, Franciščanska ulica 6/1.

Osebne zadeve

— V strokovni kmetijski tečaj za učitelje so bili sprejeti: Barbarič Karel, Domanševci; Božič Anton, Sv. Duh na Ostrem vrhu; Bezjak Jožef, Odranci; Babič Josip, Melinci; Bojlec Ivan, Martjanci; Horvat Jožef, Srednja Bistrica; Jug Feliks, Preloka; Kolar Vilibald, Križevci; Kocbek Jože, Vučja vas; Kert Jožef, Sv. Rupert v Slov. goricah; Keve Josip, Marija Snežna; Kociper Peter, Svetinje; Koštrin Stane, Sv. Jurij; Kincl Avgust, Rečica; Lapajne Anton, Sv. Peter; Sah Milan, Negova; Kmetec Jožef, Sv. Marjeta na Drav. polju; Marolt Franc, Dragatuš; Mašat Ludvik, Luče pri Ljubnem; Pucko Janez, Hotiza; Prah Karel, Vurberg; Rojic Jože, Sv. Marko; Segula Pavle, Sv. Marjeta; Svarc Ivo, Razbor; Vičar Franc, Polensak; Zupanek Jože, Orla vas; Zupan Ivan, Blatna Brezovica; Zorn Otmar, Sela pri Jugorju.

Naša gospodarska organizacija

—g Zadrudnikom Učit. samopomoči. V aprilu 1940. sta umrli dve zadrudnici: Kante Rozina, Ljubljana (526.) in Conč - Drnovšek Franja, Maribor (527.). Prispevek za ta dva smrtna primera znaša:

za 1 zadrudnika s poštnino din 11,—,
za 2 zadrudnika s poštnino .. 21,— itd.

Kdor ima kak zaostanek iz prejšnjih mesecev, naj tega prišteje gornjemu znesku. Zadrudna uprava izplača takoj po prejemu potrebnih listin, to je mrtvaškega lista in zadrudne knjižice, ves znesek za posmrtnino. Dolžnost vsakega člana US je, da nam vsaj naknadno nakáže svoj članski prispevek.

—g Zadrudnikom Učit. samopomoči. V aprilu 1940. je prejela zadrudna uprava tako visoko število prošelj za brezobrestna posojila, da jih upravni odbor ne bo mogel vseh rešiti na prihodnji seji. Prosilci, ki v prvih dneh maja t. l. ne bodo dobili nakazil in obvestil, naj vedo, da bo rešil njihove prošnje upravni odbor na seji v juniju t. l. Za brezobrestna posojila ima US omejen znesek.

Mladinska matica

—mm Zadnja številka letošnjega letnika »Našega roda« izide še pred 1. majem. Prosimo naše poverjenike, da se požurijo z naročili.

—mm Do zdaj so razprodane sledeče knjige Mladinske matice: Kresnice I., II., III. in V. letnik; London-Seliškar; Zgodbe z Južnega morja; Andrej Skulj; Sadjarčki; Tone Seliškar; Rudi; Radivoj Rehar; Vijolica Vera; Fran Erjavec; Pod grajskim jarmom; Grimm-Slapšak; Mizica, pogrni se!; Edo Deržaj; Zivljenje hudobne kavke Katke; France Bevč; Lukec išče očeta; Krista Hafnerjeva; Botra z griča; Deržaj-Cernejeva; Za vsele in žalostne čase; Ribičič-Bambič; Kralj Honolulu, Deržaj-Cernejeva; Kapljice; Josip Ribičič; Palčki; Cicananova knjižnica I., II. in III. zvezek; »Naš rod«, letniki I., II., III., IV., VI. in VIII. Od nekaterih drugih knjig je le še malo izvodov na razpolago in poidejo v kratkem. Kdor hoče izpopolniti svojo šolsko mladinsko knjižnico, naj stori to zato čim prej.

Učiteljski pevski zbor JUU Emil Adamič

—pev Zadnji pevski tečaj, ki bi se moral po prvotnih načrtih vršiti v Trbovljah, pa se je potem radi nenadne odsotnosti tov. Šuligoja vršil v dvorani »Grafike« v Ljubljani, je bil dobro obiskan (64 pevke in pevcev). Na novo so pristopili k zboru tov.: Faganeli Anton, Jerabek Ilda, Ličar Darinka, Kompare Lavra in Plevel Viktor. Zbor je študiral koncertni program za nastopa v Mariboru in Ljubljani. V Ljubljani bo zbor nastopil s povsem novim koncertnim programom v začetku prihodnje koncertne sezone, dočim ovirajo izvedbo nastopa v Mariboru trenutne prilike.

nadaljnjih sklepil upravnega odbora zbora bo članstvo pravočasno obveščeno.

Tajništvo.

—t Peresa, svinčnike, kuverte, črnila, pisarniške in šolske potrebščine si najceneje dobavite v Knjigarni Učiteljske tiskarne v Ljubljani.

Stanovska organizacija JUU

Dabila

— JUU — SRESKO DRUŠTVO LJUTOMER bo zborovalo v soboto, 4. maja 1940., v ljudski šoli pri Sv. Jurju ob Ščavnici s pričetkom ob 9. uri po nastopnem dnevnem redu: 1. Zadnji zapisnik. 2. Došli dopisi. 3. Predavanje: Govorne hibe pri ljudskiškem otroku in njih zdravljenje. Predava tov. Metod Kumelj iz Ljubljane. 4. Poročila raznih funkcionarjev. 5. Volitev delegatov za banovinsko in glavno skupščino. 6. Predlogi in nasveti. Avtobusi bodo vozili v obeh smereh. Članstvo se naj udeležijo zborovanja v polnem številu. — Odbor.

— JUU — SRESKO DRUŠTVO MARIBOR LEVI BREG zboruje v soboto, dne 4. maja t. l., ob 10. uri dopoldne na Pesnici pri Mariboru v dvorani gostilne g. Kerenčiča. Dnevni red je običajen, zlasti pa pripravite in vsaj tri dni poprej pošljite tov. predsedniku sledeče: 1. Prijave udeležbe in naročila za obed — najbolje skupno za vsako šolo! 2. Predloge, vprašanja i. sl. k točki »Razgovor o aktualnostih!«. 3. Predloge za banovinsko skupščino! — Ob 9. uri je: seja upravnega in nadzornega odbora, seja redakcijskega odbora za sestavo reasumacije o anketi glede kmetijskega pouka v ljudski šoli, katerega člani so tov. Šalda Leopold, Kramer Franc, Borko Franc, Selak Kristina, Fürst Marica,

Horvat Angela, Zajc Marija, Kristl Jožica in Božič Anton (dobrodošli so tudi še drugi tovariši (-ce), ki naj si k posameznim točkam ankete predčasno pripravijo pismene beležke, da bo delo šlo naglo izpod rok! Sestanek ima tudi odsek učitelje, Učiteljskega pokreta in po možnosti obmejni šolski odsek! Tovariši, tovarišice! Zborovanje je naši obmejni Pesnici! Zborovanje posvetimo posebej našim obmejnim vprašanjem ter toli potrebni pogobitvi našega tovarištva v najpriljubljenem mesecu maju! Privlačnost naj bi se odražala v polnštevilni udeležbi, ki jo prijavite do 1. maja t. l. — Odbor.

Poročila

— JUU — SRESKO DRUŠTVO ZA SREZ LJUTOMER je zborovalo v soboto, dne 13. aprila 1940., v ljudski šoli pri Kapel. Od 123 članov je bilo navzočih 53.

V nagovoru je tovariš predsednik naglasil, da se vsak učitelj lahko udelejuje prosto po svojem svetovnem nazoru, vendar se pa naj strne v skupni učiteljski organizaciji, ker je to najboljši odgovor na v zadnjem času proti učiteljstvu iznešene napade. Nato je ozdravil sreskega šol. nadzornika gosp. Franca Karbaša in dolgoletnega predsednika in boritelja za učiteljske interese tov. Mavriča Karla. V situacijskem poročilu je bila podana borba za izboljšanje gmotnega položaja. Člani